
ВИЗНАЧНА ПОДІЯ
в українсько-американському
космічному співробітництві

19 листопада з космодрому на місці Канаверал стартував космічний корабель «Колумбія» (місія STS-87), до складу екіпажу якого разом з американськими та японськими астронавтами входить громадянин України Леонід Каденюк. Політ українського космонавта став можливим після домовленості між президентами України та США, досягнутої під час візиту Л. Д. Кучми в Сполучені Штати в 1994 р. Цьому польоту передувала спільна трирічна робота фахівців НАСА та НКАУ, вчених двох країн, які розробили та підготували програму спільних експериментів.

В ході польоту проведені експерименти у галузі космічної біології, в яких прийняли участь: з боку України — 6 Інститутів Національної академії наук України, з боку США — 5 університетів, космічний центр ім. Дж. Кеннеді. Експерименти на орбіті тривали 16 діб.

Комплекс біологічних експериментів спрямований на дослідження фундаментальних процесів розвитку рослин, ролі гравітації та впливу оточуючого середовища в процесах, які протікають в рослинах.

Отримані знання з фізіології, клітинної біології, біохімії та молекулярної біології рослин разом з розробками в галузі біотехнологій роблять значний внесок у фундаментальні знання та дають поштовх до нових досліджень.

Можливість експериментувати в умовах мікрогравітації надає простір для багатопланових досліджень сприйняття рослинами гравітаційного сигналу, його біохімічної інтерпретації та ростової реакції на цю інтерпретацію. Тому ці дослідження почнуть відкривати точний механізм, який диктує рослині її форму, структуру та функції. Безсумнівно практичне значення запланованих експериментів обумовлене значною роллю рослин у життєзабезпечуючих системах перспективних пілотованих місій.

*Один із експериментів передбачав штучне запилення та фіксацію на орбіті запилених квіток рослин з коротким циклом розвитку *Brassica rapa* (Вісконсинські швидкоростучі рослини), відомі як рапс. Український космонавт виконував ці експериментальні процедури на орбіті. Водночас учні в Україні та США виконували аналогічні експерименти у земних умовах, що передбачено спільною українсько-американською освітньою програмою.*

Каденюк   Леонід   Костянтинович

(коротка біографічна довідка)

Льотчик-випробувач 1-го класу.

Народився 28 січня 1951 року в селі Клішківці Хотинського району Чернівецької області. За національністю — українець. Громадянин України.

Закінчив Чернігівське Вище військово-авіаційне училище льотчиків за фахом «пілотування та експлуатація літальних апаратів», кваліфікація — льотчик-інженер.

У 1989 році закінчив літакобудівний факультет Московського авіаційного інституту та отримав кваліфікацію інженера-механіка.

У 1976 році відібраний до загону космонавтів СРСР.

В 1977 році закінчив Центр підготовки льотчиків-випробувачів.

В 1977—1978 рр. пройшов загальнокосмічну підготовку.

З 1977 р. до 1983 р. — космонавт-випробувач загону космонавтів.

З 1984 р. до 1988 р. — льотчик-випробувач Військово-Повітряних Сил СРСР.

З 1988 року — космонавт-випробувач багаторазової космічної системи «Буран».

У 1988—1990 рр. пройшов інженерну та льотну підготовку по програмі «Буран».

За 1990—1992 рр. у повному обсязі пройшов підготовку як командир корабля «Союз—ТМ». Всі іспити склав на «відмінно». Пройшов цикл тренувань на тренажері «ручного стикування».

З 1996 року працює молодшим науковим співробітником Інституту ботаніки ім. М. Г. Холодного НАН України.

Володіє англійською мовою.

Одружений, має двох синів. Дружина — Каденюк (Косолапенкова) Віра Юріївна — вчителька англійської мови.

Батько — Каденюк Костянтин Микитович, 1922—1989 рр. — працював вчителем в сільській школі.

Мати — Каденюк (Гончаренко) Ніна Андріївна, 1924 р. н. — працювала вчителькою, зараз пенсіонерка.

Брат — Володимир Костянтинович, інженер-технолог Чернівецького машинобудівного заводу.

Брат — Сергій Костянтинович, інженер-математик Московського НДІ автоматики.